

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΟΜΟΙΩΜΑΤΑ
ΕΠΙ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ
ΚΑΙ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ

ΥΠΟ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΤΕΡΖΙΔΗ*

1. ΔΙΑΦΟΡΙΚΑΙ ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ ΑΣΤΑΘΟΥΣ ΡΟΗΣ

Τὰ πλημμυρικά κύματα ἐντὸς τῶν φυσικῶν ἀγωγῶν, ὡς εἶναι οἱ ποταμοὶ καὶ οἱ χεῖμαρροι, ἀνήκουν εἰς τὴν ἀσταθῆ ἢ μὴ μόνιμον ροὴν.

Αἱ ἐξισώσεις, αἱ ὁποῖαι περιγράφουν τὴν ἀσταθῆ ἢ μὴ μόνιμον ροὴν τοῦ ὕδατος ἐντὸς τῶν φυσικῶν ἀγωγῶν, εἶναι γνωσταὶ εἰς τὴν ὑδραυλικὴν ὡς ἐξισώσεις οὔ Saint - Venant ἢ ἐξισώσεις τοῦ ἀβαθοῦς ὕδατος. Ἀποτελοῦν δὲ τὰς μαθηματικὰς ἐκφράσεις τῶν νόμων τῆς διατηρήσεως τῆς μάζης καὶ τῆς ἐνεργείας ἢ τῆς ποσότητος κινήσεως. Μαθηματικῶς αἱ ἐξισώσεις αὐταὶ χαρακτηρίζονται ὡς ἐν σύστημα δύο πρώτης τάξεως, μὴ γραμμικῶν, μερικῶν διαφορικῶν ἐξισώσεων τοῦ ὑπερβολικοῦ τύπου. Εἰς τὴν γενικὴν περίπτωσιν τῶν φυσικῶν ἀγωγῶν καὶ ὑπὸ τὰς παραδοχὰς τῆς ὁμοιομόρφου κατανομῆς τῆς ταχύτητος, τῆς ὑδροστατικῆς κατανομῆς τῆς πιέσεως ἐπὶ τυχούσης διατομῆς καὶ γνωστῆς κατανομῆς κατ' ἀπόστασιν καὶ χρόνον τῆς πλαγίας παροχῆς, αἱ ἐξισώσεις τοῦ Saint - Venant λαμβάνουν τὴν γενικὴν μορφήν :

$$\frac{\partial A}{\partial t} + \frac{\partial Q}{\partial x} = I \quad (1)$$

$$\frac{\partial V}{\partial t} + V \frac{\partial V}{\partial x} + g \frac{\partial y}{\partial x} + \frac{IV}{A} = g(S_0 - S_f) \quad (2)$$

ὅπου $A = A[y(x, t), x]$ εἶναι τὸ ἐμβαδὸν τῆς ὑγρᾶς διατομῆς,

$V = V(x, t)$ εἶναι ἡ ταχύτης, $VA = Q(x, t)$ εἶναι ἡ κυρίως παροχῆ,

$I = I(x, t)$ εἶναι ἡ πλαγία παροχῆ, (εἰσροὴ $I > 0$, ἐκροὴ $I < 0$), g εἶναι ἡ ἐπιτάχυνσις τῆς βαρύτητος, $y = y(x, t)$ εἶναι τὸ βάθος τῆς ροῆς, S_f εἶναι ἡ κλίσις τοῦ πυθμένου καὶ S_0 εἶναι ἡ κλίσις ἀντιστάσεων λόγῳ τριβῆς καὶ τυρβῶδους, ἢ ὁποῖα δίδεται ὑπὸ ἐμπειρικῶν ἐξισώσεων, ὅπως εἶναι π.χ. ἡ ἐξίσωσις τοῦ Manning :

$$S_f = \frac{n^2 V |V|}{R^{4/3}} \quad (3)$$

ὅπου n εἶναι ὁ συντελεστὴς τριβῆς κατὰ Manning καὶ R εἶναι ἡ ὑδραυλικὴ ἀκτίς.

* ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΤΕΡΖΙΔΗΣ, Τακτικὸς Καθηγητὴς Γενικῆς καὶ Γεωργικῆς Μηχανικῆς καὶ Βελτιώσεων τῆς Γεωπονικῆς καὶ Δασολογικῆς Σχολῆς Α. Π. Θ.

Πολλαπλασιάζοντες τὴν ἐξίσωσιν (1) ἐπὶ V καὶ τὴν ἐξίσωσιν (2) ἐπὶ A , καὶ προσθέτοντες αὐτὰς κατὰ μέλη καὶ ἐκτελοῦντες τὰς σχετικὰς πράξεις λαμβάνομεν :

$$\frac{\partial}{\partial t} \left(\frac{Q}{g} \right) + \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{Q^2}{gA} + \bar{y}A \right) = A(S_0 - S_f) \quad (4)$$

ὅπου \bar{y} εἶναι τὸ βάθος τῆς ἐλευθέρως ἐπιφανείας ἀπὸ τὸ κέντρον βάρους τῆς ὑγρᾶς διατομῆς A .

Αἱ ἐξισώσεις (1) καὶ (4) ἀποτελοῦν ἐπίσης ἐν σύστημα δύο πρώτης τάξεως μὴ γραμμικῶν μερικῶν διαφορικῶν ἐξισώσεων τοῦ ὑπερβολικοῦ τύπου, πλὴν ὅμως τοῦτο ἐκφράζει τοὺς νόμους διατηρήσεως τῆς μάζης καὶ τῆς ποσότητος κινήσεως.

Τὸ σύστημα τῶν ἐξισώσεων (1) καὶ (2) εἶναι ἰσοδύναμον τοῦ συστήματος τῶν ἐξισώσεων (1) καὶ (4), ἐφ' ὅσον αἱ ἐξηρημέναι μεταβληταὶ αὐτῶν εἶναι συνεχεῖς καὶ παραγωγίσιμοι.

Τὸ σύστημα ὅμως τῶν ἐξισώσεων (1) καὶ (4), πλὴν τοῦ ὅτι εἶναι τοῦ συντηρητικοῦ τύπου καὶ δέχεται ἀσθενεῖς κατὰ Lax λύσεις, ἔχει τὴν ἐπὶ πλέον ιδιότητα νὰ ἰσχύη, ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν πεπερασμένων διαφορῶν, καὶ ὅταν αἱ ἐξηρημέναι αὐτοῦ μεταβληταὶ εἶναι μὴ συνεχεῖς. Οὕτω, ἀσυνέχεια τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος ἢ τοῦ πυθμένου, ἰδίως εἰς μικροὺς καταβαθμούς, καθὼς καὶ τοπικαὶ ἀπώλειαι ἐνεργείας λόγῳ τῶν ἀσυνεχειῶν, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐν λόγω συστήματος.

Εἰς τὴν ἐξίσωσιν (4) ἢ ἐντὸς παρενθέσεων ποσότης τοῦ δευτέρου ὄρου τοῦ ἀριστεροῦ μέλους αὐτῆς συμβολίζεται διεθνῶς μὲ τὸ γράμμα M καὶ καλεῖται συνάρτησις ποσότητος κινήσεως (momentum function), ἥτοι

$$M \equiv \bar{y}A + \frac{Q^2}{gA} \quad (5)$$

Εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐξισώσεις ἡ ὑγρὰ διατομὴ A καὶ ἡ ποσότης $\bar{y}A$ ὑπολογίζονται ἐκ τῶν σχέσεων [4] :

$$A = \int_0^y B dy \quad \text{καὶ} \quad \bar{y}A = \int_0^y A dy \quad (6)$$

ὅπου B εἶναι τὸ πλάτος τῆς ἐλευθέρως ἐπιφανείας.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἀνοικτῶν ἀγωγῶν ἐκθετικῆς διατομῆς, τὸ πλάτος B τῆς ἐλευθέρως ἐπιφανείας τοῦ ἐντὸς αὐτῶν ὕδατος δύναται νὰ ἐκφρασθῆ ὡς ἀπλῆ συνάρτησις μιᾶς δυνάμεως τοῦ βάθους y , ἥτοι

$$B = Cy^v \quad (7)$$

ὅπου C καὶ v εἶναι σταθεραὶ, ἐξαρτώμεναι ἐκ τοῦ εἰδικοῦ γεωμετρικοῦ σχήματος τῆς διατομῆς. Ἐκ τῶν ἐξισώσεων (6) καὶ (7) λαμβάνομεν :

$$A = \frac{C}{v+1} y^{v+1} \quad \text{καὶ} \quad \bar{y}A = \frac{C}{(v+1)(v+2)} y^{v+2} \quad (8)$$

Αί τ μαί τής σταθεράς v είναι $v = 0$ διά ὀρθογωνικούς, $v = 1$ διά τριγωνικούς καί $0 < v < 1$ διά παραβολικούς ἄγωγους.

Χάριν ἀπλότητος τής ἀναλύσεως ἄς λάβωμεν τὴν ἀπλουστέραν περίπτωσιν τῶν ὀρθογωνικῶν ἄγωγῶν διά τοὺς ὁποίους ἔχομεν $B = C =$ σταθερὸν καί $v = 0$. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν αἱ ἐξισώσεις (1), (2) καί (4) λαμβάνουν τὰς μορφάς :

$$\frac{\partial y}{\partial t} + \frac{\partial q}{\partial x} = i \tag{9}$$

$$\frac{\partial V}{\partial t} + V \frac{\partial V}{\partial x} + g \frac{\partial y}{\partial x} = g(S_0 - S_t) - \frac{iV}{y} \tag{10}$$

$$\frac{\partial q}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{q^2}{y} + \frac{g}{2} y^2 \right) = gy(S_0 - S_t) \tag{11}$$

ὅπου $q = \frac{Q}{B} =$ ἡ ἀνά μονάδα πλάτους παροχή καί $i = \frac{I}{B} =$ ἡ ἀνά μονάδα πλάτους πλαγία παροχή.

Συγκρίνοντας τὴν ἐξίσωσιν ποσότητος κινήσεως (11) μὲ τὴν ἐξίσωσιν ἐνεργείας (10) παρατηροῦμεν ὅτι αὐτὴ εὐρίσκεται εἰς πλεονεκτικότεραν θέσιν διότι : (α) ἔχει ὡς κινήματικὴν μεταβλητὴν τὴν παροχὴν q ἀντὶ τῆς ταχύτητος V καί εἶναι γνωστὸν ὅτι συνήθως ἡ παροχὴ q δίδεται εἰς τὰς ὀριακὰς συνθήκας, (β) δὲν ἔχει ὑπὸ ρητὴν ἔκφρασιν τὸν ὄρον τῆς πλαγίας παροχῆς i καί (γ) δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ καί εἰς περιοχὰς ἐνεργειῶν, ὅπου συνήθως λαμβάνουν χώραν σημαντικαὶ ἀπώλειαι ἐνεργείας λόγω προσθέτου τυρβῶδους καί στροβιλισμῶν.

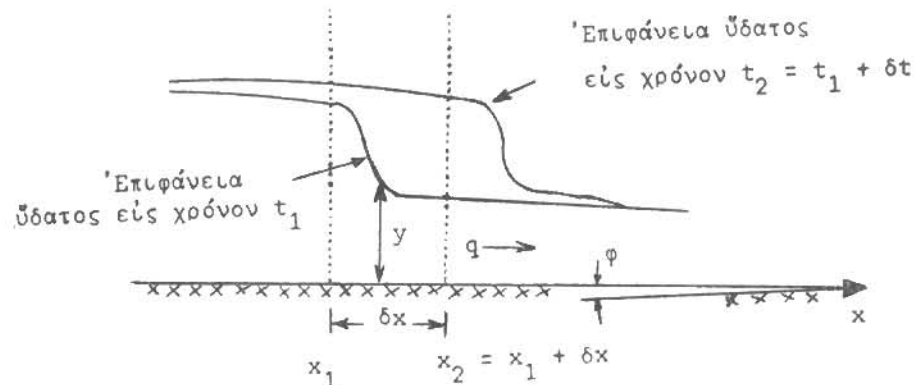
Κατωτέρω παρουσιάζονται ὑπολογιστικὰ σχήματα, βασιζόμενα ἐπὶ τοῦ συστήματος τῶν ἐξισώσεων (9) καί (11) ὑπὸ ὀλοκληρωτικὴν μορφήν, κατασκευασθέντα ὑπ' ἑμοῦ [18] δυνάμενα νὰ χρησιμοποιηθοῦν διά συνεχεῖ ὑπολογισμὸν ὀλοκλήρου τοῦ πεδίου ροῆς, χωρὶς τὴν ἀπομόνωσιν τῆς ἀσυνεχείας, ἀνεξαρτήτως ἐντάσεως ταύτης. Ὡρισμένα ἐκ τῶν ὑπολογιστικῶν αὐτῶν σχημάτων ἐφηρμόσθησαν λίαν ἐπιτυχῶς εἰς πρακτικὰ προβλήματα μὴ μονίμου ροῆς μετὰ κινουμένων ὑδραυλικῶν ἀλμάτων.

2. ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΑΙ ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ

Ἐὰν τὸ προφίλ ροῆς εἶναι ἀσυνεχές, ἤτοι ἐὰν ὑπάρχουν κινούμενα ὑδραυλικά ἄλματα (κύματα shock), τότε αἱ διαφορικαὶ ἐξισώσεις τοῦ Saint-Venant δὲν ἰσχύουν ἐπὶ καὶ πλησίον τῶν ἀσυνεχειῶν. Ἐνα κινούμενον ὑδραυλικὸν ἄλμα χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῆς ἀποτόμου τυρβῶδους καὶ στενῆς ζώνης διά μέσου τῆς ὁποίας τόσον τὸ βάθος ὅσον καὶ ἡ ταχύτης τῆς ροῆς μεταβάλλονται λίαν ἀποτόμως καὶ μία σημαντικὴ ποσότης μηχανικῆς ἐνεργείας μετατρέπεται εἰς τυρβῶδες καὶ θερμότητα. Μαθηματικῶς ἓνα κινούμενον ὑδραυλικὸν ἄλμα θεωρεῖται ὡς μία ἀσυνέχεια κατέχουσα μονόπλευρα ὄρια εἰς ἀμφοτέρας τὰς πλευράς. Ἐφ'

ὅσον ἡ ἀνάπτυξις ἑνὸς κινουμένου ὑδραυλικοῦ ἄλματος δύναται νὰ λάβῃ χώραν αὐθόρμητως ἐντὸς τοῦ ἄγωγου καὶ ἐφ' ὅσον φυσικῶς παρατηρεῖται ἡ διατήρησις τῆς μάζης καὶ τῆς ποσότητος κινήσεως κατὰ μῆκος τοῦ ἄλματος, θὰ πρέπη ἡ μονοδιάστατος ἀσταθὴς ροὴ μετὰ ἑνὸς πιθανοῦ ἀσυνεχοῦς προφίλ νὰ περιγράφεται ὑπὸ ἑνὸς συστήματος ὀλοκληρωτικῶν ἐξισώσεων, βασιζομένων ἐπὶ τῶν νόμων τῆς διατηρήσεως τῆς μάζης καὶ τῆς ποσότητος κινήσεως.

Ἐς θεωρήσωμεν τὰ προφίλ ροῆς κατὰ τοὺς χρόνους t_1 καὶ $t_2 = t_1 + \delta t$ εἰς τὸ διάστημα $(x_1, x_2 = x_1 + \delta x)$, τὰ ὁποῖα ἐμφαίνονται εἰς τὸ Σχ. 1 ἐνὸς ὀρθο-

Σχ. 1. Προφίλ ροῆς εἰς χρόνους t_1 καὶ t_2 .

γωνικοῦ ἄγωγου σταθερᾶς κλίσεως πυθμένος $S_0 = \epsilon\phi \phi$ καὶ πλάτους ἴσου πρὸς τὴν μονάδα. Ἐστω $y(x, t)$ τὸ βάθος καὶ $q(x, t)$ ἡ ἀνά μονάδα πλάτους παροχὴ τῆς ἀσταθοῦς ἀσυνεχοῦς ροῆς.

Ἐπὶ τὰς κυριωτέρας παραδοχὰς τῆς ὑδροστατικῆς κατανομῆς τῆς πίεσεως, τῆς ὁμοιομόρφου κατανομῆς τῆς ταχύτητος ἐπὶ τῶν διατομῶν 1 καὶ 2, τῆς δυνατότητος τοῦ ἐλεγχόμενου ὄγκου νὰ παραμορφοῦται μόνον πρὸς τὴν πλευρὰν τῆς ἐλευθέρου ἐπιφανείας καὶ τῆς πιθανότητος ὑπάρξεως ἀσυνεχείας ἐντὸς τοῦ ἐλεγχόμενου ὄγκου, δυνάμεθα νὰ ἐφαρμόσωμεν τοὺς νόμους διατηρήσεως τῆς μάζης καὶ ποσότητος κινήσεως καὶ νὰ λάβωμεν, ἀντιστοίχως τὰς ἐξισώσεις :

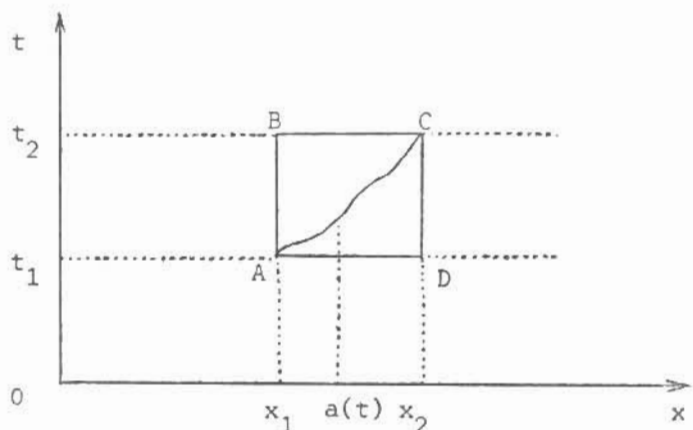
$$\int_{x_1}^{x_2} [(\rho y)_{t_2} - (\rho y)_{t_1}] dx + \int_{t_1}^{t_2} [(\rho q)_{x_2} - (\rho q)_{x_1}] dt = \int_{t_1}^{t_2} \int_{x_1}^{x_2} \rho i dx dt \tag{12}$$

καὶ

$$\int_{x_1}^{x_2} [(\rho y V)_{t_2} - (\rho y V)_{t_1}] dx + \int_{t_1}^{t_2} [(\rho q V)_{x_2} - (\rho q V)_{x_1}] dt = \int_{t_1}^{t_2} \int_{x_1}^{x_2} \left[\left(\frac{\rho g y^2}{2} \right)_{x_2} - \left(\frac{\rho g y^2}{2} \right)_{x_1} \right] dt + \int_{t_1}^{t_2} \int_{x_1}^{x_2} (\rho g y S_0) dx dt - \int_{t_1}^{t_2} \int_{x_1}^{x_2} (\rho g y S_t) dx dt \tag{13}$$

Εἰς τὴν ἐξίσωσιν (12) τὸ πρῶτον ὀλοκλήρωμα ἀντιπροσωπεύει τὴν μεταβολὴν τῆς μάζης εἰς τὸ διάστημα (x_1, x_2) κατὰ τὴν περίοδον τοῦ χρόνου (t_1, t_2) , τὸ δεύτερον ὀλοκλήρωμα ἀντιπροσωπεύει τὸ ποσὸν τῆς ροῆς τὸ ὁποῖον ρέει ἐκτὸς τοῦ διαστήματος (x_1, x_2) , κατὰ τὸν χρόνον (t_1, t_2) καὶ τὸ διπλοῦν ὀλοκλήρωμα ἀντιπροσωπεύει τὸ ποσὸν τῆς πλαγίας ροῆς τὸ ὁποῖον εἰσέρχεται ἐντὸς τοῦ ἐλεγχόμενου ὄγκου (x_1, x_2) κατὰ τὸν χρόνον (t_1, t_2) .

Εἰς τὴν ἐξίσωσιν (13) τὸ ἀριστερὸν μέλος ἀντιπροσωπεύει τὴν μεταβολὴν καὶ τὴν ἐκροὴν τῆς ποσότητος κινήσεως εἰς τὸ διάστημα (x_1, x_2) κατὰ τὴν περίοδον τοῦ χρόνου (t_1, t_2) . Ὁ δεξιὸν μέλος ἀντιπροσωπεύει τὸ ἄθροισμα τῶν ἐνεργουσῶν δυνάμεων, προκαλουμένων ὑπὸ τῆς ὀρμῆς τῶν δυνάμεων πιέσεως, τῆς x -συνιστώσεως τοῦ βάρους καὶ τῆς δυνάμεως τῆς ὀφειλομένης εἰς τὰς ἀντιστάσεις τῶν τοιχωμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου (t_1, t_2) .

Σχ. 2. Διακοπή συνεχείας εἰς τὸ (x, t) επίπεδον.

Ἄς θεωρήσωμεν τώρα τὸ επίπεδον (x, t) τοῦ Σχ. 2 εἰς τὸ ὁποῖον $x = a(t)$ εἶναι ἡ καμπύλη τῆς ἀτραποῦ τὴν ὁποῖαν ἀκολουθεῖ τὸ κινούμενον ὑδραυλικὸν ἄλμα. Ἐστω AC οἰονδήποτε τόξον τῆς καμπύλης $x = a(t)$. Τὰ σημεῖα A καὶ C πρέπει νὰ ἔχουν συντεταγμένας (x_1, t_1) καὶ (x_2, t_2) (ἔδω $x_2 = x_1 + \delta x$, $t_2 = t_1 + \delta t$). Ἐπιπλέον, ἔστω ὅτι τὰ σημεῖα B καὶ D εἶναι τοποθετημένα κατὰ τρόπον ὥστε αἱ πλευραὶ τοῦ ὀρθογωνίου ABCD νὰ εἶναι παράλληλοι πρὸς τοὺς ἄξονας τῶν συντεταγμένων. Τότε αἱ ἐξισώσεις (12) καὶ (13) δύνανται νὰ γραφοῦν, κατόπιν διαιρέσεως διὰ τῆς πυκνότητος $\rho = \text{σταθερά}$, ὡς τὰ γραμμικὰ ὀλοκληρώματα κατὰ μῆκος τῆς γραμμῆς L τῆς περικλειούσης τὴν περιοχὴν \tilde{D} (ἔδω τὸ ὀρθογώνιον ABCD), ἥτοι :

$$\int_L y dx - q dt = - \int_{\tilde{D}} i dx dt \quad (14)$$

$$\int_L q dx - \left(qV + \frac{gy^2}{2} \right) dt = - \int_{\tilde{D}} gy(S_0 - S_t) dx dt \quad (15)$$

Τὸ σύστημα τῶν ἐξισώσεων (14) καὶ (15) δίδει τὰς ὀλοκληρωτικὰς ἐκφράσεις τῶν νόμων διατηρήσεως τῆς μάζης καὶ ποσότητος κινήσεως διὰ τὴν γενικὴν περίπτωσιν διὰ τὴν ὁποῖαν αἱ ἐμπεριεχόμεναι συναρτήσεις εἶναι τμηματικῶς συνεχεῖς, ἥτοι περιέχουν πεπερασμένον ἀριθμὸν ἀσυνεχειῶν.

Ἐὰν αἱ συναρτήσεις εἰς τὰς ἐξισώσεις (14) καὶ (15) εἶναι συνεχεῖς καὶ παραγωγίσιμοι εἰς τὸ D, τότε συμφώνως πρὸς τὸ θεώρημα τοῦ Green [2] θὰ ἔχωμεν :

$$\iint_{\tilde{D}} \left(\frac{\partial y}{\partial t} + \frac{\partial q}{\partial x} - i \right) dx dt = 0 \quad (16)$$

$$\iint_{\tilde{D}} \left[\frac{\partial q}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{q^2}{y} + \frac{gy^2}{2} \right) - gy(S_0 - S_t) \right] dx dt = 0 \quad (17)$$

Ἐπειδὴ τὸ \tilde{D} ἐλήφθη αὐθαίρετως καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅσονδήποτε μικρὸν, αἱ ἐντὸς τῶν ὀλοκληρωμάτων ποσότητες πρέπει νὰ εἶναι μηδενικαί, ἥτοι λαμβάνομεν τὰς διαφορικὰς ἐξισώσεις :

$$\frac{\partial y}{\partial t} + \frac{\partial q}{\partial x} = i \quad (1)$$

$$\frac{\partial q}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{q^2}{y} + \frac{gy^2}{2} \right) = gy(S_0 - S_t) \quad (4)$$

Ἡ ἀνωτέρω ἐξαγωγή τῶν ἐξισώσεων (1) καὶ (4) ἐπαληθεύει τὴν ἀρχικῶς διατυπωθεῖσαν ἄποψιν ὅτι αὐτοὶ ἰσχύουν διὰ ἀσταθῆ ροὴν μετὰ συνεχοῦς ἐλευθέρας ἐπιφανείας. Τοῦτο συνάγεται ἐκ τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν ὀλοκληρωτικῶν ἐξισώσεων (14) καὶ (15) εἰς τὰς διαφορικὰς ἐξισώσεις (1) καὶ (4), διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεωρήματος τοῦ Green, τὸ ὁποῖον ἰσχύει, ἐὰν καὶ μόνον ἐὰν αἱ ἐμπεριεχόμεναι συναρτήσεις εἶναι συνεχεῖς καὶ παραγωγίσιμοι. Ὅπως εἶναι ὁμως γνωστὸν αἱ διαφορικὰ ἐξισώσεις (1) καὶ (4) δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὴν κατασκευὴν ὑπολογιστικῶν σχημάτων πεπερασμένων διαφορῶν τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται σήμερον διὰ τὴν ἐπίλυσιν καὶ προβλημάτων κινουμένων ὑδραυλικῶν ἁλμάτων. Ἡ μαθηματικὴ αὐτὴ ἀσυνέπεια τῶν διαφορικῶν ἐξισώσεων (1) καὶ (4) εἶναι φαινομενικὴ καὶ ὀφείλεται εἰς δύο κυρίως λόγους : (α) εἰς τὴν «ἀλλοίωσιν» τὴν ὁποῖαν ὑφίστανται αὐταὶ κατὰ τὴν προσέγγισιν τῶν διὰ τῶν ἐξισώσεων τῶν πεπερασμένων διαφορῶν (π.χ. ἀπὸ ὑπερβολικοῦ τύπου γίνονται παραβολικοῦ τύπου) καὶ (β) εἰς τὸ γεγονός ὅτι τὸ κινούμενον ὑδραυλικὸν ἄλμα δὲν εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα αὐστηρῶς μαθηματικὴ ἀσυνέχεια, ἀλλὰ μία στενὴ τυρβώδης ζώνη διὰ μέσου τῆς ὁποίας αἱ μεταβληταὶ μεταβάλλονται μὲν ἀποτόμως ἀλλὰ εἶναι συνεχεῖς, ἰδίως ὅταν τὸ ὑδραυλικὸν ἄλμα δὲν εἶναι πολὺ ἰσχυρόν. Ἄρα εἰς τὰ ἀσθενῆ καὶ μετρίως ἐντάσεως κινούμενα ὑδραυλικά ἄλματα θὰ ἰσχύουν αἱ διαφορικὰ ἐξισώσεις (1) καὶ (4). Διὰ τὰ ἰσχυρὰ ὑδραυλικά ἄλματα θὰ πρέπει νὰ χρησιμο-

ποιούνται αί ολοκληρωτικάί εξισώσεις (14) και (15), αί όποϊαι φυσικά ισχύουν και διά τὰ άσθενή και μέτρια κινούμενα υδραυλικά άλματα. Έπί πλέον αί ολοκληρωτικάί εξισώσεις (14) και (15) προσφέρονται καλύτερον και εις τήν κατασκευήν υπολογιστικών σχημάτων βασιζομένων επί τής νεωτέρας μεθόδου τών πεπερασμένων στοιχείων [1].

BIBLIOΓΡΑΦΙΑ — REFERENCES

1. ODEN, J. T. ; «Finite - element Analogue of Navier - Stokes Equation», *Journal of the Engineering Mechanics Division, Proc. A.S.C.E.*, Vol. 96, No. EM4, Aug. 1970, pp. 529 - 34.
2. SOKOLNIKOFF, I. S. and REDHEFFER, R. M. : «*Mathematics of Modern Engineering*», McGraw - Hill Book Co., Inc., 1958.
3. TERZIDIS, G. ; «Discontinuous Unsteady Flow in Open Channels», Dissertation presented to the University of California at Davis, Calif., in 1968, in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy.
4. ΤΕΡΖΙΔΗΣ, Γ. ; «Υδραυλική — Ι. Υδρομηχανική», Θεσσαλονίκη 1973, σελίδες 590.